

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	фізичної терапії, ерготерапії		Олег БАЗИЛЬЧУК

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Фізіотерапевтичні методики в реабілітації» є обов'язковою дисципліною загальної підготовки і займає провідне місце у підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою І7.01 «Фізична терапія» та стандарту вищої освіти зі спеціальності І7 «Терапія та реабілітація».

Пререквізити – ОФП.01, «Основи практичної діяльності в реабілітації»

Постреквізити – ОФП.08 «Фізична терапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»; ОФП.11 «Асистивні технології в реабілітації»; ОФП.16 «Інструментальні методи функціональної діагностики».

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп (ІК); Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп (ФК 03); Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта (ФК 05); Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнта/клієнта різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів включно з документуванням, звітуванням про отримані результати (ФК 06).

Програмні результати навчання: провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність (ПРН14); Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації. (ПРН15); реалізовувати індивідуалізовані програми фізичних втручань, узгоджені з фізичним терапевтом, з урахуванням особливостей просторового, побутового та соціального середовища особи; підтримувати функціональну незалежність пацієнта шляхом сприяння руховій активності, організації середовища та використання адаптованих засобів або підручних ресурсів у різних контекстах реабілітації (ПРН21).

Мета дисципліни. Формування у студентів цілісної системи теоретичних знань, практичних умінь та професійних компетентностей щодо безпечного, обґрунтованого та ефективного застосування сучасних засобів преформованих і природних фізичних чинників у комплексних програмах реабілітації пацієнтів із різними патологіями.

Предмет дисципліни. Теорія і практика застосування штучних та природних фізичних факторів як засобів немедикаментозного відновлення здоров'я, стимуляції адаптаційно-компенсаторних реакцій організму та підвищення ефективності комплексної реабілітації пацієнтів.

Завдання дисципліни: вивчити біофізичні основи, механізми дії та клінічні ефекти природних і штучно створених (преформованих) фізичних чинників на організм людини. Засвоїти чіткі показання та абсолютні й відносні протипоказання до призначення різних видів фізіотерапевтичних втручань залежно від нозологічної форми, стадії захворювання, віку та індивідуальних особливостей пацієнта. Ознайомитися з принципами класифікації фізіотерапевтичної апаратури, технічними характеристиками, параметрами дозування та критеріями безпеки під час роботи з обладнанням. Зрозуміти принципи сумісності та послідовності поєднання фізіотерапевтичних методик між собою та з іншими засобами реабілітації. Аналізувати медичну документацію пацієнта та дані первинного обстеження для обґрунтованого вибору оптимальної фізіотерапевтичної методики. Розробляти індивідуалізовані протоколи фізіотерапевтичного впливу (визначати локалізацію, параметри струму/хвилі/температури, тривалість процедури та загальний курс). Демонструвати практичні навички роботи з фізіотерапевтичним обладнанням. Проводити моніторинг стану пацієнта під час виконання процедури, вчасно розпізнавати небажані або патологічні реакції організму та оперативно коригувати параметри впливу.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Денна форма		
	лекції	Практичні роботи	самостійна робота
Тема 1. Вступ до фізіотерапії в системі сучасної реабілітації.	2	2	8
Тема 2. Механізми дії фізичних факторів на організм людини.	2	2	8
Тема 3. Водолікування та теплолікування (Бальнео-, гідротерапія).	4	2	8
Тема 4. Постійний та імпульсні струми низької частоти в реабілітації.	4	2	8
Тема 5. Функціональна електростимуляція (ФЕС) та високочастотна електротерапія.	2	2	8
Тема 6. Магнітотерапія: від класичної до суперіндуктивної системи.	2	2	8
Тема 7. Фототерапія: ультрафіолетове, інфрачервоне та лазерне випромінювання.	2	2	8
Тема 8. Ультразвукова терапія та ультрафонофорез.	2	2	8
Тема 9. Екстракорпоральна ударно-хвильова терапія (УХТ).	2	2	8
Тема 10. Фізіотерапевтичний менеджмент при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату.	4	2	8
Тема 11. Фізіотерапія в системі неврологічної реабілітації.	4	2	8
Тема 12. Фізіотерапевтичні методики в кардіореспіраторній реабілітації.	4	2	8
Тема 13. Особливості фізіотерапії при бойовій травмі та ампутаціях.	2	2	8
Тема 14. Інноваційні технології, безпека та організація роботи фізіотерапевтичного відділення.	2	2	6
Тема 15. Баротерапія та апаратний лімфодренаж (Пресотерапія).	2	2	6
Тема 16. Масаж техніка прийомів	4	2	6
Тема 17. Масаж ділянок тіла.	4	2	6
Разом за 6 семестр:	48	34	128

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу (1 семестр)

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Вступ. Вступ до фізіотерапії в системі сучасної реабілітації. Роль та місце фізичних факторів у концепції Міжнародної класифікації функціонування (МКФ). Класифікація фізіотерапевтичних методів. Загальні показання, абсолютні та відносні протипоказання. Літ.: [1] с. 4-9; [2] с. 31-50; [5] с. 9-23; [7] с. 3-10; [1] с. 26-31; [2] с. 51-57; [4] с. 23-31; [1]	2

	с. 59-79; [2] с. 58-69; [1] с. 74-87; [2] с. 69-80; [9] с. 10-16; [1] с. 149-192; [2] с. 100-148; [9] с. 32-56	
2	Механізми дії фізичних факторів на організм людини. Нейрорефлекторний, гуморальний та фізико-хімічний механізми. Поняття про біологічний резонанс, дозування та адаптацію організму. Принципи комбінування та сумісності процедур. Літ.: [1] с. 218-226; [2] с. 174-183; [5] с. 131-168; [9] с. 57-78; [1] с. 247-261; [2] с. 184-212; [5] с. 168-254; [9] с. 79-111; [1] с. 269-287; [2] с. 212-263; [5] с. 255-318; [9] с. 112-156; [1] с. 291-310; [2] с. 263-316; [5] с. 318-384; [9] с. 156-199	2
3	Водолікування та теплолікування (Бальнео-, гідро- та пелоїдотерапія). Фізіологічний вплив прісної та мінеральної води. Лікувальні ванни, душі, підводне витягання хребта. Застосування парафіну, озокериту та лікувальних грязей у підгострому періоді реабілітації. Літ.: [1] с. 333-384; [3] с. 189-234; [10] с. 51-70; [1] с. 339-418; [3] с. 234-271; [10] с. 79-89	4
4	Постійний та імпульсні струми низької частоти в реабілітації. Гальванізація та лікарський електрофорез. Аналгетичні методики: ампліпульстерапія (СМТ) та діадинамотерапія (ДДТ). Чрезшкірна електронейростимуляція (ЧЕНС/TENS) при гострому та хронічному болю. Літ.: [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117; [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117	4
5	Функціональна електростимуляція (ФЕС) та високочастотна електротерапія. Електростимуляція м'язів при м'явих та спастичних парезах. Використання УВЧ-терапії та дарсонвалізації. Спрямована контактна діатермія (TECAR-терапія) як інноваційний метод глибокого прогріву тканин. Літ.: [1] с. 488-610; [3] с. 302-364; [10] с. 117-149	2
6	Магнітотерапія: від класичної до суперіндуктивної системи. Фізіологічні ефекти постійного та змінного магнітного поля (протинабряковий, трофічний, судинний). Особливості застосування низькочастотної магнітотерапії. Високоінтенсивна імпульсна магнітотерапія (Super Inductive System — SIS). Літ.: [1] с. 629-645; [3] с. 365-371; [10] с. 150-159; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	2
7	Фототерапія: ультрафіолетове, інфрачервоне та лазерне випромінювання. Біостимулюючий ефект світлолікування. Низькоінтенсивна (LLLT) та високоінтенсивна (HILT) лазеротерапія в ортопедії та неврології. Протоколи лікування больових синдромів та стимуляції регенерації тканин. Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	2
8	Ультразвукова терапія та ультрафонофорез. Механічний, термічний та фізико-хімічний ефекти ультразвуку. Специфіка введення лікарських речовин за допомогою ультразвукових коливань. Контроль фіброзоутворення та розсмоктування рубців. Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	2
9	Екстракорпоральна ударно-хвильова терапія (УХТ). Радіальна та фокусована УХТ. Механізм кавітації та неоангіогенезу (утворення нових судин). Застосування при тендінопатіях, ентезопатіях («п'яткова шпора») та уповільненому зрощенні кісток. Літ.: [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117; [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117	2
10	Баротерапія та апаратний лімфодренаж (Пресотерапія). Фізіологічне обґрунтування застосування змінного тиску. Пресотерапія в лікуванні лімфостазу, хронічної венозної недостатності та постінсультних набряків пацієнтів. Літ.: [1] с. 488-610; [3] с. 302-364; [10] с. 117-149	4

11	Фізіотерапевтичний менеджмент при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату. Протоколи ранньої активізації після переломів, артроскопічних операцій та ендопротезування суглобів. Фізіотерапія при остеохондрозі та деформуючому артрозі. Літ.: [1] с. 629-645; [3] с. 365-371; [10] с. 150-159; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	4
12	Фізіотерапія в системі неврологічної реабілітації. Етапне відновлення пацієнтів після ішемічних та геморагічних інсультів. Робота з порушеннями м'язового тону (спастичність/гіпотонія). Фізіотерапія при травмах периферійних нервів та хребта. Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	4
13	Фізіотерапевтичні методики в кардіо-респіраторній реабілітації. Апаратна фізіотерапія при гіпертонічній хворобі та ІХС. Інгаляційна та небулайзерна терапія, дренажні методики при хронічних захворюваннях легень та респіраторному відновленні. Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	2
14	Особливості фізіотерапії при бойовій травмі та ампутаціях. Протибольові протоколи (фантомний та невропатичний біль). Фізіотерапевтична підготовка кукси до протезування. Профілактика та лікування грубих рубців після опіків та уламкових поранень. Літ.: [1] с. 4-9; [2] с. 31-50; [5] с. 9-23; [7] с. 3-10; [1] с. 26-31; [2] с. 51-57; [4] с. 23-31; [1] с. 59-79; [2] с. 58-69; [1] с. 74-87; [2] с. 69-80; [9] с. 10-16; [1] с. 149-192; [2] с. 100-148; [9] с. 32-56	2
15	Інноваційні технології, безпека та організація роботи фізіотерапевтичного відділення. Застосування робототехніки, віртуальної реальності (VR) та біоелектричного зворотного зв'язку (БЗЗ/Biofeedback) в поєднанні з фізіотерапією. Техніка безпеки при роботі з апаратурою. Оцінка ефективності лікування. Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	2
16	Масаж техніка прийомів. Покази та протипокази до масажу. Групи прийомів масажу. Техніка виконання. Літ.: [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117; [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117	4
17	Масаж ділянок тіла. Техніка масажу спини, комірцевої ділянки, голови, обличчя, верхньої та нижньої кінцівок, живота та грудної клітки. [1] с. 333-384; [3] с. 189-234; [10] с. 51-70; [1] с. 339-418; [3] с. 234-271; [10] с. 79-89	4
	Разом за 6 семестр:	48

5.2 Зміст практичних занять (6 семестр)

№ з/п	Тема лабораторних занять	Кількість годин
1	Вступ до фізіотерапії в системі сучасної реабілітації. Літ.: [8] с. 15-31	2
2	Механізми дії фізичних факторів на організм людини. Літ.: [6] с. 11-27	2
3	Водолікування та теплолікування (Бальнео-, гідро- та пелоїдотерапія). Літ.: [6] с. 28-38	2
4	Постійний та імпульсні струми низької частоти в реабілітації. Літ.: [6] с. 38-51	2

5	Функціональна електростимуляція (ФЕС) та високочастотна електротерапія. Літ.: [6] с. 52-73	2
6	Магнітотерапія: від класичної до суперіндуктивної системи. Літ.: [6] с. 74-99	2
7	Фототерапія: ультрафіолетове, інфрачервоне та лазерне випромінювання. Літ.: [6] с. 100-128	2
8	Ультразвукова терапія та ультрафонофорез Літ.: [6] с. 128-151	2
9	Екстракорпоральна ударно-хвильова терапія (УХТ). Літ.: [6] с. 152-187	2
10	Фізіотерапевтичний менеджмент при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату. Літ.: [6] с. 158-182	2
11	. Фізіотерапія в системі неврологічної реабілітації. Літ.: [6] с. 165-187	2
12	Фізіотерапевтичні методики в кардіо-респіраторній реабілітації. Літ.: [6] с. 188-208	2
13	Особливості фізіотерапії при бойовій травмі та ампутаціях. Літ.: [6] с. 209-231	2
14	Інноваційні технології, безпека та організація роботи фізіотерапевтичного відділення. Літ.: [6] с. 232-257	2
15	Баротерапія та апаратний лімфодренаж (Пресотерапія). Літ.: [6] с. 258-281	2
16	Масаж техніка прийомів Літ.: [6] с. 328-356	2
17	Масаж ділянок тіла. Літ.: [6] с. 356-384	2
	Разом за 6 семестр:	34

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до семінарських занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

(6 семестр)

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 1 Літ.: [1] с. 4-9; [2] с. 31-50; [5] с. 9-23; [7] с. 3-10; [8] с. 15-31	8
2	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 2 Літ.: [1] с. 59-79; [2] с. 58-69; [6] с. 11-27	8
3	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 3	8

	Літ.: [1] с. 74-87; [2] с. 69-80; [6] с. 28-38; [9] с. 10-16;	
4	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 4 Літ.: [6] с. 38-51; [1] с. 218-226; [2] с. 174-183; [5] с. 131-168; [9] с. 57-78	8
5	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 5 Літ.: [6] с. 52-73; [1] с. 247-261; [2] с. 184-212; [5] с. 168-254; [9] с. 79-111	8
6	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 6 Підготовка до тестового контролю 1 Літ.: [6] с. 74-99; [1] с. 269-287; [2] с. 212-263; [5] с. 255-318; [9] с. 112-156	8
7	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 7 Літ.: [6] с. 100-128; [1] с. 333-384; [3] с. 189-234; [10] с. 51-70	8
8	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 8 Літ.: [6] с. 128-151; [1] с. 339-418; [3] с. 234-271; [10] с. 79-89	8
9	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 9 Літ.: [6] с. 152-187; [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117	8
10	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 10 Літ.: [6] с. 158-182; [1] с. 422-466; [3] с. 272-301; [10] с. 90-117	8
11	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 11 Літ.: [6] с. 165-187; [1] с. 488-610; [3] с. 302-364;	8
12	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 12 Підготовка до тестового контролю 2 Літ.: [6] с. 188-208; [10] с. 117-149	8
13	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 13 Літ.: [6] с. 209-231; [1] с. 629-645; [3] с. 365-371; [10] с. 150-159	8
14	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 14 Літ.: [6] с. 232-257; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	6
15	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 15 Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [6] с. 258-281; [10] с. 160-183	6
16	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 16 Підготовка до виконання ІДЗ Літ.: [6] с. 328-356; [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [10] с. 160-183	6
17	Опрацювання матеріалу лекції Підготовка до виконання практичної роботи 17 Підготовка до тестового контролю 3 Літ.: [1] с. 647-800; [5] с. 589-689; [6] с. 356-384; [10] с. 160-183	6
	Разом за 6 семестр:	128

На самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять. Керівництво самостійною роботою та виконання

індивідуальних завдань здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час. Контроль за виконання індивідуальних завдань здійснюється на лабораторних заняттях.

5.4. Тематики індивідуальних завдань для самостійної роботи 6 семестр

1. Нейрогуморальний та рефлекторний механізми дії масажу на організм людини.
2. Фізіологічне обґрунтування поєднання лікувального масажу та апаратної фізіотерапії.
3. Показання та абсолютні/відносні протипоказання до призначення фізіотерапевтичних процедур.
4. Порівняльний аналіз класичного, сегментарно-рефлекторного та сполучнотканинного масажу.
5. Ергономіка робочого місця реабілітолога та профілактика професійних захворювань масажиста.
6. Історія розвитку та еволюція методів фізіотерапії: від давнини до сучасних цифрових технологій.
7. Використання міофасціального релізу (МФР) у структурі комплексного реабілітаційного заняття. Фізіотерапія та масаж у комплексній реабілітації пацієнтів із остеохондрозом хребта.
8. Особливості застосування тракційної терапії та масажу при килах (грижах) міжхребцевих дисків.
9. Реабілітаційні заходи при сколіотичній хворобі у дітей та підлітків.
10. Методика масажу та фізіотерапії після ендопротезування кульшового суглоба на різних етапах.
11. Фізіотерапевтичний менеджмент та масаж при артрозах і артритих великих суглобів.
12. Реабілітація пацієнтів після металоостеосинтезу трубчастих кісток.
13. Комплексний підхід до лікування та реабілітації «п'яткової шпори» (плантарного фасциїту) за допомогою УХТ (ударно-хвильової терапії).
14. Фізіотерапія та масаж при синдромі «замороженого плеча» (плечолопатковий періартрит). Фізіотерапевтичні методики та особливості масажу в гострому та підгострому періодах ішемічного інсульту.
16. Особливості роботи з пацієнтами із постінсультною спастичністю: методи зниження тону м'язів.
17. Реабілітація дітей із дитячим церебральним паралічем (ДЦП) засобами масажу та гідрокінезотерапії.
18. Фізіотерапія та лікувальний масаж при невриті лицьового нерва.
19. Комплексна реабілітація при радикулопатіях попереково-крижового відділу хребта.
20. Роль фізіотерапії у сповільненні прогресування симптомів при розсіяному склерозі.
21. Масаж та електростимуляція при м'яких парезах і паралічах кінцівок. Особливості дренажного масажу та інгаляційної терапії при хронічних обструктивних захворюваннях легень (ХОЗЛ).
23. Фізіотерапевтична реабілітація пацієнтів, які перенесли важкі форми пневмонії (зокрема, постковідний синдром).
24. Методика масажу та застосування магнітотерапії при гіпертонічній хворобі I-II стадій.
25. Реабілітація пацієнтів після інфаркту міокарда на санаторно-курортному етапі.
26. Застосування пресотерапії (апаратної лімфодренажної терапії) при хронічній венозній недостатності. Спортивний масаж: особливості проведення (підготовчий, відновлювальний, мобілізаційний).
27. Фізіотерапія та масаж при пошкодженнях зв'язкового апарату колінного суглоба (розриви ПХЗ, менісків) у спортсменів.
28. Реабілітація при «ліктя тенісиста» (латеральний епікондиліт) та «ліктя гольфіста» (медіальний епікондиліт).

29. Застосування кріотерапії у гострому періоді спортивних травм.
30. Використання кінезіотейпування як допоміжного методу в поєднанні з лікувальним масажем.
31. Фізіотерапевтичні методи стимуляції працездатності спортсменів у період інтенсивних тренувань. Ударно-хвильова терапія (УХТ) в сучасній реабілітаційній практиці: механізми дії та ефективність.
34. Високоінтенсивна лазеротерапія (HILT-терапія) у лікуванні больових синдромів.
35. Функціональна електростимуляція (FES) у відновленні ходьби у неврологічних пацієнтів.
36. Застосування пелоїдотерапії (грязелікування) та бальнеотерапії в програмах медичної реабілітації.
37. Магнітотерапія високої інтенсивності (SIS - Super Inductive System) в ортопедії та неврології.
38. Кріосауни та локальна кріотерапія: фізіологічний вплив екстремального холоду. Особливості проведення масажу та фізіотерапії в геронтології (робота з пацієнтами літнього віку).
40. Комплексна фізична терапія при лімфемі (слоновості) після мастектомії (видалення молочної залози).
41. Фізіотерапія та масаж при захворюваннях шлунково-кишкового тракту (дискінезія жовчовивідних шляхів, атонія кишечника).
42. Застосування масажу та теплових процедур при хронічних запальних захворюваннях органів малого тазу у жінок.
43. Масаж та фізіотерапія у педіатрії: особливості при рахіті та гіпотрофії.
44. Реабілітація пацієнтів із цукровим діабетом: профілактика синдрому діабетичної стопи засобами фізіотерапії.
45. Фізіотерапевтичні методи лікування опікової хвороби та профілактика утворення келоїдних рубців. Комплексна реабілітація військовослужбовців після мінно-вибухових травм та акубаротравм (контузій).
47. Особливості масажу та фізіотерапії кукси після ампутації кінцівок для підготовки до протезування.
48. Фізіотерапевтичний супровід пацієнтів із фантомним больовим синдромом.
49. Психосоматичний ефект масажу та релаксаційних фізіопроцедур у комплексному лікуванні ПТСР (посттравматичного стресового розладу).

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування)), наочні (демонстрування, ілюстрування); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних заняттях, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- презентація і захист індивідуальних завдань;
- виконання домашніх завдань тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного, так і підсумкового контролів (охарактеризувати фактично прийняті форми контролю з навчальної дисципліни). Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, **не допускається** до семестрового контролю поки не виконає весь обсяг, передбачений Робочою програмою для цього виду роботи. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу, встановленого для кожної структурної одиниці) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який **має** академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в он-лайн режимі. Успішне опанування дисципліни і формування загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичного заняття (вивчення теоретичного матеріалу з теми роботи, підготовку до усного опитування для допуску до заняття (наведені у Методичних рекомендаціях до практичних занять), активно працювати на занятті, якісно підготувати реферат, захистити результати виконаної роботи, брати участь у дискусіях щодо прийнятих конструктивних рішень при виконанні здобувачами практичних робіт тощо.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами тестування. Виконання індивідуального завдання (якщо їх виконання у семестрі передбачені РПНД) завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, плагіат (в т.ч. із використанням мобільних девайсів)). У разі виявлення плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (за наявності такого переліку, доцільно вказати рекомендовані курси), які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним

результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються. Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою. Здобувач вищої освіти досяг мінімального порогового рівня балів, а загальна сума балів, яку він набрав за результатами поточного контролю з освітнього компонента, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою виставляється оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці «Співвідношення».

Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Оцінювання практичних занять

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні

	практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.
--	--

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Кожний з тестових контролів, передбачених Робочою програмою, складається із 25 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 14 (*кількість набраних балів за тестове завдання може бути різною*).

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 7 до 14 балів.

Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1-15	16	17	18	19	20	21-22	22-23	24-25
Відсоток правильних відповідей	0-60	64	68	72	76	80	84-88	88-92	96-100
Кількість балів	-	7	8	9	10	11	14	13	14

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання індивідуального домашнього завдання

Здобувач вищої освіти на самостійній роботі 11 тижня обирає тему індивідуального домашнього завдання. При оцінюванні ІДЗ враховуються: повнота розкриття обраної теми, якість оформлення завдання; презентація.

Таблиця – Розподіл балів при оцінюванні індивідуального домашнього завдання

Складові ІДЗ	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Достатній	Середній	Високий
Повнота розкриття теми	3	4	5
Якість оформлення	2	2	3
Презентація	2	2	2

Індивідуальне домашнє завдання оцінюється викладачем з використанням таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 7 балів, максимальний – 10 балів).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у 6 семестрі за ваговими коефіцієнтами (іспит)

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичні заняття								Тестовий контроль		ІДЗ*	Іспит	Сума балів
1-3	4-5	6-7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17	T*1-7	T8-17	ІДЗ		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40	60-100**
24-40								6-10		6-10	24-40	

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Кожний з тестових контролів, передбачених Робочою програмою, складається із 25 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 10 (кількість набраних балів за тестове завдання може бути різною).

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів.

Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1-13	14-16	17-18	19-20	21-22	23-25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

Здобувач проходить тестування в он-лайн режимі у Модульному середовищі для навчання.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну **наступного** контролю.

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни.

Робоча програма пропонує в екзаменаційному білеті поєднання питань як теоретичного, так і практичного характеру. Для оцінювання теоретичної частини використовується тестовий контроль, у якому тест складається із 50 тестових завдань.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)
(*Теоретична* частина (тест передбачає 50 тестових завдань) та *практична* частина)

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретична частина (тест)	10	15	20
Практична частина	10	15	20
Разом:	20	30	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (20 балів) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

При цьому відповідність набраних балів за тестове завдання, що виставляються здобувачеві (**50 тестових питань, мінімум – 12 балів, максимум – 20 балів**), становить:

Кількість правильних відповідей	0-25	26-28	29-30	31-33	34-36	37-39	40-42	43-45	46-48	49-50
Кількість отриманих балів	-	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Оцінка практичного завдання формується відповідно до узагальнених критеріїв, наведених у таблиці «**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**».

Формування підсумкової семестрової оцінки за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС відбувається в автоматизованому режимі після фіксації у електронному журналі результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної діяльності. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав здобувач з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Семестровий іспит виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами **поточного** контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «**зараховано**», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	<i>Відмінно/Excellent</i> – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		<i>Добре/Good</i> – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче у таблиці.

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Що вивчає дисципліна «Фізіотерапевтичні методики в реабілітації» та яка її роль у сучасній системі охорони здоров'я?
2. Які чинники відносять до преформованих, а які — до природних лікувальних факторів?
3. Сформулюйте основні принципи доказової медицини в контексті застосування апаратної фізіотерапії.
4. Які критерії Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) враховуються при виборі фізіотерапевтичного втручання?
5. Як фізіотерапевтичні методики впливають на домен «Структури та функції організму» за МКФ?
6. У чому полягає відмінність між симптоматичним та патогенетичним підходами у фізіотерапії?
7. Які існують фази реабілітаційного процесу та як змінюються завдання фізіотерапії на кожній із них?
8. Що таке реактивність організму і як вона впливає на результативність фізіотерапевтичного впливу?
9. Які загальні протипоказання є абсолютними для призначення будь-якого виду апаратної фізіотерапії?
10. Як вік пацієнта (дитячий або геріатричний) впливає на дозування та вибір фізичних чинників?

11. Які заходи безпеки є першочерговими при організації роботи фізіотерапевтичного кабінету?
12. Що таке індивідуальний реабілітаційний план (ІРП) і яке місце в ньому посідають преформовані чинники?
13. Сформулюйте сутність явища адаптації (звикання) організму до фізичних факторів та методи його подолання.
14. Які фізіотерапевтичні методики мають виражену міорелаксуючу дію?
15. Які чинники стимулюють процеси ангиогенезу та покращують мікроциркуляцію в тканинах?
16. Які фізичні та біохімічні процеси відбуваються в тканинах під дією постійного гальванічного струму?
17. У чому полягає суть методу лікарського електрофорезу та які його переваги перед іншими шляхами введення ліків?
18. Як визначається полярність введення лікарських речовин при електрофорезі?
19. Які особливості розрахунку щільності струму при гальванізації у дорослих та дітей?
20. Які фізико-хімічні зміни під катодом і анодом зумовлюють їхній клінічний ефект (збудливість, набряк)?
21. У чому полягає терапевтичний ефект діадинамотерапії (ДДТ) та які основні види струмів Бернара використовуються?
22. Які показання до застосування ампліпульстерапії (СМТ) в ортопедичній реабілітації?
23. Опишіть сутність та переваги інтерференцтерапії перед іншими методами електротерапії.
24. Що таке флюктуоризація та в яких галузях медицини вона найчастіше застосовується?
25. Які фізіологічні механізми лежать в основі чрескірної електронейростимуляції (ЧЕНС/ТЕНС) для купування болю?
26. Опишіть теорію «воротного контролю» болю Мелзака-Волла та її зв'язок з електроанальгезією.
27. Що таке електростимуляція (міостимуляція) та які її завдання при парезах і паралічах?
28. Як проводиться класична та експрес-електродіагностика стану нервово-м'язового апарату?
29. Що таке лабільна та стабільна методики проведення електропроцедур?
30. Які параметри імпульсного струму є ключовими при виборі режиму електростимуляції гладкої мускулатури?
31. Що таке дарсонвалізація та який характер має діючий фактор цього методу?
32. Які механізми дії ультрависокочастотної терапії (УВЧ) на запальний процес?
33. У чому полягає відмінність між тепловою та атермічною методиками УВЧ-терапії?
34. Які особливості застосування мікрохвильової терапії (СМХ та ДМХ) в реабілітації суглобів?
35. Опишіть абсолютні протипоказання до високочастотної електротерапії (наявність ендопротезів, кардіостимуляторів).
36. Які біофізичні ефекти викликає низькочастотне магнітне поле в живих тканинах?
37. Чим відрізняється дія постійного, змінного та імпульсного магнітних полів?
38. Які покання до застосування загальної магнітотерапії в кардіореабілітації?
39. У чому полягає протинабряковий та судинорозширювальний ефект магнітотерапії?
40. Що таке ультразвукова терапія та які частотні діапазони використовуються в реабілітації?
41. Опишіть механічний, тепловий та фізико-хімічний ефекти ультразвуку на тканини організму.
42. Що таке ультрафонофорез і які особливості проникнення речовин під дією ультразвукової хвилі?
43. Які небезпеки несе явище кавітації при неправильному дозуванні ультразвуку?
44. Чому не можна занурювати або зупиняти ультразвуковий випромінювач при стабільній методиці на одному місці безперервно?
45. Які протипоказання до ультразвукової терапії в зоні росту кісток у дітей та проєкції великих судин?

46. Що таке оптичне (світлове) випромінювання та які його ділянки використовуються у фізіотерапії?
47. Які особливості дії інфрачервоного та видимого світла на шкіру та підшкірну клітковину?
48. Опишіть механізм фотохімічної дії ультрафіолетового випромінювання (УФО).
49. Що таке біодоза УФО і як вона визначається за допомогою біодозиметра Горбачова-Дальфельда?
50. Які відмінності між загальним, місцевим та еритемним УФО-опроміненням?
51. Що таке лазеротерапія (НЛЛТ) та які унікальні властивості лазерного променя зумовлюють його терапевтичний ефект?
52. Які клінічні ефекти низькоінтенсивного лазерного випромінювання є ключовими для заживлення ран та трофічних виразок?
53. Що таке внутрішньосудинне лазерне опромінення крові (ВЛОК) та які його системні ефекти?
54. Яких правил безпеки для очей (пацієнта та фахівця) необхідно дотримуватися під час лазеротерапії?
55. У чому полягає сутність фотодинамічної терапії в реабілітаційній практиці?
56. Які фізіологічні реакції серцево-судинної системи виникають у відповідь на загальну дію холоду (кріотерапія)?
57. Опишіть показання та техніку безпеки під час локальної кріотерапії в гострому періоді травми.
58. Як класифікуються лікувальні ванни за температурним показником і який їхній вплив на нервову систему?
59. Які механізми дії перлинних та вихрових ванн у неврологічній реабілітації?
60. Що таке підводний душ-масаж, які його параметри (тиск струменя) та правила проведення?
61. Опишіть відмінності в механізмах дії душу Шарко, циркулярного та висхідного душів.
62. Які особливості застосування гідрокінезотерапії (вправ у воді) для пацієнтів із контрактурами?
63. Що таке пелоїдотерапія (грязелікування) та за рахунок яких факторів (хімічний, тепловий) вона діє?
64. Які правила накладання парафінових та озокеритових аплікацій (методики нашарування, кюветно-аплікаційна)?
65. У чому полягає перевага озокериту перед парафіном за своїми фізичними властивостями?
66. Які протипоказання до призначення теплотікування (гострі запальні процеси, схильність до кровотеч)?
67. Опишіть сутність методу гіпербаричної оксигенації (ГБО) та її роль у тканинній регенерації.
68. Що таке локальна баротерапія (вакуум-терапія) та як вона впливає на лімфодренаж?
69. Які фізіологічні ефекти сухих вуглекислих ванн у кардіологічній реабілітації?
70. Опишіть принципи інгаляційної терапії (небулайзери): класифікація аерозолів за дисперсністю.
71. Складіть фізіотерапевтичний протокол для пацієнта на 3-й день після артроскопічної пластики передньої хрестоподібної зв'язки.
72. Які фізіотерапевтичні методики показані для стимуляції утворення кісткової мозолі при сповільненій консолидації переломів?
73. Опишіть алгоритм застосування електростимуляції м'язів при м'явих порезах кінцівок.
74. Які фізіотерапевтичні чинники допомагають знизити спастичність м'язів за шкалою Ешворта у пацієнтів після інсульту?
75. Сформулюйте програму фізіотерапії при невротії лицевого нерва в гострому та підгострому періодах.
76. Які методи апаратної фізіотерапії застосовують для купування гострого корінцевого болювого синдрому при грижах міжхребцевих дисків?

77. Опишіть тактику фізіотерапевтичного втручання при хронічному обструктивному захворюванні легень (ХОЗЛ).
78. Які особливості призначення фізіотерапії пацієнтам із гіпертонічною хворобою I-II стадії?
79. Складіть комплекс фізіотерапевтичних заходів для пацієнта з облітеруючим атеросклерозом судин нижніх кінцівок.
80. Які методики фізіотерапії ефективні при ревматоїдному артриті в стадії ремісії?
81. Як поєднуються фізіотерапевтичні процедури з сеансами лікувальної фізкультури (кінезотерапії) протягом одного дня?
82. Які процедури є несумісними для призначення в один і той самий день на ту саму рефлексогенну зону?
83. Як за допомогою поверхневої електроміографії (ЕМГ) оцінити ефективність проведеного курсу міостимуляції?
84. Які критерії свідчать про бальнеологічну реакцію пацієнта (загострення) та якими мають бути дії терапевта?
85. Опишіть ерготерапевтичні вимоги до організації простору під час проведення фізіотерапевтичних процедур пацієнтам на кріслах-колісних.
86. Які шкали та тести використовує фізіотерапевт для первинної оцінки больового синдрому (ВАШ, Мак-Гілла)?
87. Які фізіотерапевтичні методи спрямовані на профілактику утворення грубих келоїдних рубців у комбустіології (лікуванні опіків)?
88. Опишіть особливості фізіотерапії при діабетичній полінейропатії нижніх кінцівок.
89. Як оцінити толерантність пацієнта до фізичних чинників під час кардіореабілітації?
90. Сформулюйте принципи реабілітаційного моніторингу за допомогою смарт-технологій (ІоТ-сенсори) під час домашньої фізіотерапії.
91. Які ваші перші дії при виникненні у пацієнта скарг на сильне печіння під час процедури гальванізації?
92. Опишіть клінічні ознаки та невідкладну допомогу при електротравмі у фізіотерапевтичному кабінеті.
93. Які наслідки для пацієнта може мати порушення гідроізоляції прокладок під час електрофорезу (хімічний опік)?
94. Що таке анафілактичний шок під час лікарського електрофорезу та який алгоритм дій реабілітаційної бригади?
95. Як перевірити справність заземлення фізіотерапевтичного апарату перед початком зміни?
96. Які особливості надання допомоги при тепловому або сонячному ударі під час бальнео- та термопроцедур?
97. У чому полягає специфіка професійної деонтології фізичного терапевта під час роботи з пацієнтами, які мають хронічний больовий синдром?
98. Як діяти фахівцю, якщо пацієнт категорично відмовляється від апаратної фізіотерапії через страх перед електричним струмом?
99. Яким чином ведеться обліково-звітна документація (процедурна картка форма № 044/о) та як фіксуються результати навчання пацієнта самоконтролю?
100. Гігієнічні вимоги до масажного кабінету.
101. Гігієнічні вимоги до масажиста.
102. Гігієнічні вимоги до пацієнта.
103. Показання до масажу.
104. Протипоказання до масажу.
105. Будова і види масажних столів.
106. Обладнання масажного кабінету.
107. Створення мікроклімату у масажному кабінеті.
108. Масажне приладдя.
109. Назвіть групи прийомів масажу.
110. Назвіть елементи будови кисті.

111. Що таке погладжування?
112. Які способи відносять до підгрупи прийомів погладжування (основні та допоміжні)?
113. З якою частотою виконуються прийоми групи погладжування?
114. Послідовність виконання прийомів групи погладжування.
115. Фізіологічний вплив на організм прийомів групи погладжування.
116. Типові помилки при виконанні прийомів групи погладжування.
117. Описати прийоми погладжування: поверхневі площинні; глибокі площинні; охоплюючі неперервні; охоплюючі перервні; гладження; гребінцеві; грабельні; щипцеві.
118. Що таке розтирання?
119. Які прийоми відносяться до підгрупи прийомів розтирання (основні та допоміжні)?
120. З якою частотою виконуються прийоми групи розтирання?
121. Послідовність виконання прийомів групи розтирання.
122. Фізіологічний вплив на організм прийомів групи розтирання.
123. Типові помилки при виконанні прийомів групи розтирання.
124. Описати прийоми розтирання: прямолінійні; спіралеподібні; колоподібні; пиляння; пересікання; тесання; гребінцеві; щипцеві.
125. Що таке розминання?
126. Які способи відносяться до підгрупи прийомів розминання (основні та допоміжні)?
127. З якою частотою виконуються прийоми групи розминання?
128. Послідовність виконання прийомів розминання.
129. Фізіологічний вплив на організм прийомів групи розминання.
130. Типові помилки при виконанні прийомів групи розминання.
131. Описати прийоми розминання: поздовжні; поперечні; поперечний зсув; поздовжній зсув; розтяг; натискування; накатування; накатування складні; щипцеві розминання; розминання ліктями; “буравчик”валяння; вижимання.
132. Що таке вібрація?
133. Які способи відносяться до підгрупи прийомів вібрації (основні та додаткові)?
134. З якою частотою виконуються прийоми групи вібрація?
135. Послідовність виконання прийомів вібрація.
136. Фізіологічний вплив на організм прийомів групи вібрація.
137. Типові помилки при виконанні прийомів групи вібрація.
138. Описати прийоми вібрацій: стабільні неперервні; стабільні перервні; лабільні неперервні; лабільні перервні; пунктирування; сотря-
сіння; рубання; постукування; хлопання; «пальцевий душ»; стрясання.
- 139.

11. Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни « Фізіотерапевтичні методики в реабілітації» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE.

Масаж загальний і самомасаж : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / М. І. Майструк, Ю. В. Дутчак. – Хмельницький : ХНУ, 2020. 60

Преформовані фізичні чинники : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / уклад.: М. І. Майструк., О. Я. Андрійчук; А. А. Ребрина. Хмельницький : ХНУ, 2020. 76 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Фізична терапія, ерготерапія : підручник / за ред. проф. О. А. Владимірова. — Київ : ВСВ «Медицина», 2024. — 608 с. *(Найбільш актуальне базове видання, що об'єднує апаратну фізіотерапію та сучасні стандарти реабілітації)*.
2. Основи фізичної терапії : підручник / Марченко О. К., Леонова І. В. — Харків : ХДАФК, 2022. — 340 с.
3. Фізіотерапія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / Попов С. В., Козлова Л. В. — Київ : Книга-плюс, 2021. — 416 с. *(Детально розібрано біофізичні механізми дії струмів, УЗД, лазера)*.
4. Загальна фізіотерапія та курортологія / Мухін В. М., Магльований А. В. — Львів : Кварт, 2020. — 380 с.
5. Масаж загальний і самомасаж : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт» та 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / М. І. Майструк, Ю. В. Дутчак. — Хмельницький : ХНУ, 2020. 60
6. Преформовані фізичні чинники : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / уклад.: М. І. Майструк., О. Я. Андрійчук; А. А. Ребрина. Хмельницький : ХНУ, 2020. 76 с.
7. Техніка безпеки та охорона праці у фізіотерапевтичних та реабілітаційних відділеннях : навч. посібник / Соколовський В. С., Романова О. В. — Одеса : ОНМУ, 2021. — 120 с. *(Критично важливе видання для практичних занять)*.
8. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) : Всесвітня організація охорони здоров'я. — Женева / МОЗ України, офіційне видання. *(Для побудови реабілітаційного плану)*.
9. Доказова фізична терапія та фізіотерапевтичні інтервенції / пер. з англ. за ред. А. М. Герцика. — Львів : БаК, 2023. — 296 с.
10. Електростимуляція в неврологічній та ортопедичній реабілітації / Кобелев С. Ю., Вакуленко Л. О. — Тернопіль : ТНМУ, 2022. — 184 с. *(Вузькопрофільне видання, корисне для студентів при написанні доповідей)*.
11. Cameron, M. H. *Physical Agents in Rehabilitation: An Evidence-Based Practice*. 6th Edition. — Elsevier, 2023. — 464 p. *(Світовий стандарт та "золоте правило" доказової апаратної фізіотерапії)*.
12. Bellew, J. W., Nolan, E. C., & Schreiber, J. S. *Michlovitz's Modalities for Therapeutic Interventions*. 7th Edition. — F.A. Davis Company, 2022. — 512 p. *(Сучасне американське видання про застосування тепла, холоду, світла та електрики в реабілітації)*.

Додаткова:

13. Фізична та реабілітаційної медицина: підручник / за ред. В. В. Голика, К. Р. Калинчевої. — Київ : ВСВ «Медицина», 2020–2023 (перевидання).
14. Evidence-Based Physical Therapy / RA Donatelli, Michael wooden. — 2nd Edition. — Elsevier, 2022. *(Або перекладні та адаптовані вітчизняні методичні рекомендації з апаратної фізіотерапії VTL/Chattanooga, 2021-2024)*.
15. Фізична терапія в ортопедії та травматології: навч. посібник / О. Б. Неханевич, С. В. Корнієнко. — Дніпро : Ліра, 2021.
16. Неврологічна реабілітація. Сучасні підходи та технології / за ред. професора С. М. Кузнецова. — Харків, 2022.
17. Медична та фізична реабілітація поранених із бойовою травмою кінцівок: методичні рекомендації / Міністерство охорони здоров'я України, УкрНДІ ПРЕМ. — Київ, 2023–2025 *(актуалізовані видання)*.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

3. Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmn.edu.ua/#>.
4. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України (розділ «Реабілітація») — moz.gov.ua (Нормативна база, стандарти надання реабілітаційної допомоги).
5. Національна медична бібліотека США (PubMed / MEDLINE) — pubmed.ncbi.nlm.nih.gov (Для пошуку сучасних рандомізованих контрольованих досліджень щодо ефективності конкретних фізіотерапевтичних методик).
6. Physiopedia (Всесвітня енциклопедія з фізичної терапії) — physio-pedia.com (Провідний відкритий ресурс із протоколами втручань, схвалений Світовою конфедерацією фізичної терапії).
7. Платформа МКФ в Україні — icf.moz.gov.ua (Практичні кейси та інструменти реалізації МКФ у реабілітаційному процесі).